

Муниципального бюджетного дошкольного образовательного учреждения Детский сад
общеразвивающего вида «Бүлүүчээнэ»

Муниципального района «Вилюйский улус(район)» Республики Саха(Якутия)

Аптаах сана дьыл.

(Сценарий)

Иитээччи: Степанова Хаарчаана Федоровна

Аптаах сана дьыл.

Оруоллар:

Бытааччы.

Тымныы о5онньор

Хаарчаана

Дьэгэ-Бааба

Папуас

Санта-Клаустар

Илинни дойду кырсаабыссалара

Шах

Тигр

Туттуллар тэрил: Хордуонтан онобуллубут чабы(циферблата туспа-сыбыарыллар, 3чааска кырпахтаммыт).

(Бэбиэлэй муусуканан до5ууолланан маскараатаах о5олор киирэллэр.)

Бытааччы. Сылы быба кэтэспит кэллэ кунду кэммит, кулумурдуур харыйалаах Саха дьылбыт, аптаах кэрэ киэьээбит!

(«Сана дьылынан» ырыа)

(ырыа аата)

(Хаарчаана киирэр)

Хаарчаана:Дорооболорун, о5олоор,Сана дьылынан, сана дьолунан!Кэллим мин эьиэхэ бырааьынньыкка ьалдьыттыы, аптаах киэьэни бэлэхтии.Оттон бу кэрэчээн харыйа уота умайбакка турар эбит дии.Миигин кытта хатылаан: «Биир,икки,ус-харыйабыт уота,сандаар!»

(Аптаах палочкатын харыйа тула сылдьан далбаатыыр, лабааларын,оонньуурдарын таарыйар-харыйа уотаумайар.)

(Аптаах Сана дьыл хоробуот)

Хаарчаана: Уой, о5олор, олох умнан кэбиспиппин дии, мин эьихэ кэьиилээх кэлбитим. Мин эьихэ а5ыллым Сана дьыллаа5ы чаьыны. Сана сьл ууннуутэ ким бу чаьы тыаьын истибит-дьоллоох буолуо5а. (Арийар кербуттэрэ: чаьы циферблата суох.)

Ыьтааччы: О5олоор чаьыбыт хайдах буолбутуй, туга тийбэтиий.

(О5олор сыьппаралара, стрелката суох диэн этэллэр. Кулэ-кулэ Дьэгэ Бааба киирэр.)

Дьэгэ-Бааба: Ха-ха-ха... Ити мин алдьаппытым, кьырпахтарын араас дойдularынан тыалы кьтта кетуппутум. Кьрпахтары булбаккьт. чаьыны кербеккут-оччо5о Сана дьыл буолбат, Тьмныы о5онньор кэлбэт. Ха-ха-ха... (Барар)

Ыьтааччы: Хаарчаана, оччо5о Сана дьыл буолбат дуо? Отгон о5олор бырааьынньыкка бэлэмнэммиттэрэ а5ай дии... Тьмныы о5онньору олус кэтэспиттэрэ...

Хаарчаана: Санаар5ааман, тугу эмит толкуйдуохпут. (Кьратык толкуйдуур.) Мин биллим о5олоор, бьйиги араас дойдularынан айаннахпыт, кьрпахтарын булуохпут, чаьыбытын оноруохпут!

Ыьтааччы: Хайдах, тугунан айаннаан тийэбит?

Хаарчаана: Баар миэхэ аптаах кебуер-семелует. А5алан тэнитэр.) О5олоор, кэлэн бары манна олордубут, тутуьун, кеттубут!

(О5олор кебуергэ олоролор, уот харанарар. онтон сырдыыр.)

Слайд кетен ньэр

Ыьтааччы: Ханна эрэ тийэн кэллибит, манна кимнээх баалара буолуой?

Слайд Африка

(Муусука тыаьыыр, папуас киирэр, ункуулуур.)

Хаарчаана: О5олоор, бьйиги Африка5а кетен кэллибит, Папуастар эмиэ Сана дьылы керселлер эбит.

Ыьтааччы: Утуе кунунэн! Бьйиги тьмныы кььыннаах ьраах Саха сиритэн аптаах Сана дьыллаа5ы чаьыбыт кьрпахтарын кердуу кэллибит.

Папуас: Бу манны кердуугут дуо? (Мооньугар быа5а иилинэ сьлдьар.) Кььын диэн тугун кэпсээтэ хитинэ биирдэ биэриэм.

(Хоьоон, Ырыа)

Папуас: Чаьыгыт кьрпаьын теттеру биэрэбин.

(Хаарчаана кьырпа5ы ьлар.)

Хаарчаана: Салгыы айаннаатыбыт О5олоор, кэлэн бары кебуергэ олордубут, тутуьун, кеттубут, илиигититтэн тутуьун кеттубут!

Слайд кетен ньэр

(О5олор кебуергэ олороллор, уот харанарар.онтон сырдыыр. Муусука тыабыр, Санта-Клаустар киирэллэр, ункуулууллэр.)

Слайд Америка

Хаарчаана: О5олоор, биьиги Америка5а кетен кэллибит, Санта-Клауст дойдутугар. Биьигини кини бырааттара керустулэр.

Бытааччы: Утуе кунунэн! Биьиги тымны кыбыннаах ыраах Саха сиритэн аптаах Сана дьыллаа5ы чабыбыт кырпахтарын кердуу кэллибит.

Санта-Клауст: Бу манны кердуугут дуо? (Мооньугар быа5а иилинэ сылдьар.) Саха сиригэр Сана дьылы хайдах керселлерун кэпсээтэхитинэ биирдэ биэриэм.

(Хоьоон, Ырыа)

Санта-Клауст: Чабыгыт кырпа5ын теттеру биэрэбин.

Хаарчаана: Салгы айаннаатыбыт О5олоор, кэлэн бары кебуергэ олордубут, илиигититтэн тутуьун кеттубут!

Слайд кетен ньэр

(О5олор кебуергэ олороллор, уот харанарар.онтон сырдыыр.)

(Муусука тыабыр, Илинни дойду, ункуутэ.)

Хаарчаана: О5олоор, биьиги Илинни дойдуга кетен кэллибит, манна эмиэ Сана дьылы керселлер эбит.

Бытааччы: Утуе кунунэн! Биьиги тымны кыбыннаах ыраах Саха сиритэн аптаах Сана дьыллаа5ы чабыбыт кырпахтарын кердуу кэллибит.

Шах: Бу манны кердуугут дуо? (Мооньугар быа5а иилинэ сылдьар.) Миигин дьэ кыбынны ооньуунан аралдыттахытына биирдэ биэриэм.

(Ооньуу)

Шах: Чабыгыт кырпа5ын теттеру биэрэбин.

(Хаарчаана кырпа5ы ылар.)

Хаарчаана: Кырпахтарбытын барытын буллубут, дьиэбитигэр айаннаатыбыт. О5олоор, кэлэн бары кебуергэ олордубут, кеттубут, илиигититтэн тутуьун кеттубут!

Слайд кетен ньэр

(О5олор кебуергэ олороллор, уот харанарар.онтон сырдыыр.)

Слайд Булу, детсад кестер.

Бытааччы: Дьэ дьыссаапытыгар тийэн кэллибит. Билигин чабыбытын оноруохпут, Сана дьылбыт буолуо, Тымны оҕонньорбут тийэн кэлиэ.

(Хаарчаана кыырдатары ылан чабыыга хатыыр. Курааннар тыабыллар, муусука доҕууолунан Тымны оҕонньор киирэн кэлэр.)

Тымны оҕонньор: Э-ьэ-ьэй!!! 12чаас буолаатын Сана дьылбыт ууннэ! Уруйдаан-айхаллаан тийэн кэллим эьизэхэ! Керсубэтэхпит сьл буолла, оҕолоор. Улааппыккыт, маладьыастар. Оттон миигин кэтэстигит дуо?

Бытааччы: Оҕолор эйигин кэтэспиттэрэ, ырыа, хобоон бэлэмнэбиттэрэ, олорон иьит.

(Хобооннор, Ырыа)

(Оҕолор хобоон ааба турдактарына, Тымны оҕонньору ким эрэ хаарынан бырабар.)

Тымны оҕонньор: Кэл эрэ бэттэх, эн тоҕо бырааьынньыгы буортулу сьлдьябын?

Дьэгэ-Бааба: Бырааьынньыгы син биир ыьыам, бу харыйаны алдьатыам...

Тымны оҕонньор: Быраакаас оноро сьлдыбыккын тонорон кээбиьиз !!!

(Торуоскатынан таарыйар Дьэгэ-Бааба кулуулээх быьыыга тонон хаалар.)

Хаарчаана: Эьэ, кини анны быракастыа суоҕа, бабаалыста ириэр.

(Тымны оҕонньор торуоскатынан таарыйар Дьэгэ-Бааба «ирэр», дэлби тонмут, илибириир.)

Тымны оҕонньор: Чэ бу сырыыга бырастыы гынабын. Аныгыскыга, дьэ сэрэнээр.

Дьэгэ-Бааба: Оттон миигин ким даьаны бырааьынньыккаынырбатаба, мин эмиэ бырааьынньыктыахпын бабарарбын. Буруйбун билинэбин, мантан ыла учугэй буолуом (Керудуергэ суурэн тахсар, теттеру меееччук тутуурдаах киирэр.) Мин эмиэ кэьии аьаллым учугэй да учугэй!. Бу керун (Меееччуктэн эргэ ырбаахыны ылан таьаарар), наьаа учугэй былаачыйа, эдэр сьлдьан кэппитим. Ким ылар? Ким да наадыьбат дуо? Оттон бу керун, хобордоох баар, сууяа туьэн баран, сиркилэ курдук керунуехэ сеп ... Тоҕо мин кэьиилэрбин ким да себулээбэтэ? Оттон мин кэьии хомуйарга олус кььаллыбытым.

Тымны оҕонньор: Оннук буоллаьына, санаарбаама, мин эйизэхэ кемелеьуем.

(Меееччук тула сьлдьан «аптыыр», торуоскатынан муостаны тонсуйар, онтон мобооччугу таарыйар.)

Тымны оҕонньор: Чэ, керун эрэ.

Дьэгэ-Бааба: Ураа! Дьиннээх бэлэхтэр!

(Тымны оҕонньор Хаарчааналыын кэьиилэрин тунэтэллэр.)

Тымны оҕонньор: Барар кэммит тийэн кэллэ, эьиил эмиэ кэлиэхпит!

Хаарчаана: Сана дьылынан! Сана дьолунан!

Тымныы оҕонньор: Керсуехэ диэри!

(Тахсан бараллар.)